

บทที่ ๕

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาเกี่ยวกับการส่งสินค้าออกเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายประการ ซึ่งจะสรุปเป็นข้อ ๆ ใ้คั้งนี้

๑. ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตสัตว์น้ำ

ก. ปัญหาความสมบูรณ์ของผลผลิต แหล่งทรัพยากรตามธรรมชาติใกล้ความอุดมสมบูรณ์ลง อันเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่ มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนเรือประมงอวนลากอย่างมาก การใช้เครื่องมือและการทำการประมงไม่เหมาะสม และสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมลง

ข. ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง ค่าใช้จ่ายในการทำการประมงที่สำคัญได้แก่ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าอุปกรณ์ ค่าน้ำแข็ง และค่าแรงงาน ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้ได้เพิ่มสูงขึ้นทุกปี สาเหตุที่ต้นทุนการประมงมีแนวโน้มสูงขึ้นเนื่องจากการเพิ่มราคาน้ำมันขึ้นหลายครั้ง

ค. ปัญหาการขาดแคลนแหล่งเงินทุน เนื่องจากอาชีพทำการประมงเป็นอาชีพที่ค่อนข้างเสี่ยง การออกจับปลาแต่ละครั้งไม่สามารถกำหนดปริมาณและชนิดสัตว์น้ำที่จับได้ว่าจะให้กำไรได้เท่าไร นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความผันแปรของสภาพดินฟ้าอากาศ หลักทรัพย์ของการประมงอันได้แก่ เรือ และอุปกรณ์ จึงไม่เป็นหลักประกันการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินต่าง ๆ ทำให้ชาวประมงต้องอาศัยแหล่งเงินทุนอื่น ๆ เช่น ญาติพี่น้อง พ่อค้า แพลลา ซึ่งนอกจากจะเสียดอกเบี้ยสูงแล้วยังมีเงื่อนไขที่จะต้องนำสัตว์น้ำที่จับได้มาขายให้พ่อค้าหรือแพลลาที่เป็นแหล่งเงินกู้ยืม จึงทำให้ชาวประมงถูกลดราคาสินค้าและขาดอำนาจต่อรองในการขาย

ง. ปัญหาการขยายเขตน่านน้ำของประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้ประเทศไทยต้องสูญเสียอาณาเขตการประมงประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ กิโลเมตร ไป เนื่องจากประเทศไทยอยู่ในลักษณะภูมิประเทศที่ค่อนข้างเสียเปรียบ กล่าวคืออาณาเขตทะเลของไทยเป็นลักษณะ

ทะเลเปิด มีประเทศต่าง ๆ ได้แก่ กัมพูชา มาเลเซีย เวียดนาม อินโดนีเซีย พม่า และ
อินเดียน ชนมาอยู่ทุกด้าน

๒. ปัญหาเกี่ยวกับสีตัวน้ำแปรรูปเพื่อการส่งออก

๒.๑ สีตัวน้ำแข็ง

ปัญหา

ก. น้ำแข็งที่ใช้ในถาวรแช่เย็นผลิตได้ไม่เพียงพอแก่ความต้องการ โดยเฉพาะแถบจังหวัดชายทะเล เนื่องจากมีการจับสีตัวน้ำได้มากขึ้น

ข. คุณภาพของน้ำแข็งที่ใช้โดยเฉลี่ยในแถบจังหวัดชายทะเลยังไม่ได้มาตรฐาน บ่อยครั้งที่น้ำแข็งเป็นโพรงข้างใน ทำให้ความเย็นไม่เพียงพอในการรักษา
คุณภาพสีตัวน้ำ

ค. คุณภาพของผลิตภัณฑ์สีตัวน้ำแช่เย็นยังต่ำกว่ามาตรฐานตามที่
ต้องการ เนื่องจากการขาดแคลนน้ำสะอาด การควบคุมอุณหภูมิของห้องแช่แข็งและห้องเก็บ
ยังไม่ดีพอและขบวนการแปรรูปในโรงงานยังไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพราะขาดการ
เอาใจใส่และควบคุมที่ดี

ง. การให้บริการ ห้องเย็นขององค์การอุตสาหกรรมยังไม่ดีพอ เนื่องจาก
จากได้แบ่งให้เช่าเป็นส่วน ๆ ทำให้การควบคุมการปฏิบัติงานไม่ได้ผลเท่าที่ควร

จ. ผู้ประกอบการค้าสีตัวน้ำแช่เย็นส่งต่างประเทศจำนวนมากรายที่
ต้องเช่าห้องเย็นเพื่อดำเนินการ จึงไม่สามารถปรับปรุงหรือควบคุมการแปรรูปเพื่อให้ได้
มาตรฐานเท่าที่ควร

๒.๒ สีตัวน้ำบรรจุกระป๋อง

ปัญหา

ก. ปริมาณวัตถุดิบมีไม่สม่ำเสมอและเพียงพอตลอดปี เนื่องจาก
ปริมาณการจับสีตัวน้ำแต่ละชนิดขึ้นอยู่กับฤดูกาลผสมพันธ์

ข. คุณภาพและขนาดของวัตถุดิบไม่ได้มาตรฐานทำให้เป็นปัญหาใน
การใช้เครื่องจักรผลิต

ค. สินค้าสีตัวน้ำบรรจุกระป๋องมีคุณภาพต่ำไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจาก
ผู้ผลิตต้องการลดต้นทุนการผลิตอันเนื่องมาจากการแข่งขัน การพยายามลดต้นทุนการผลิต

โดยการใช้จ่ายขณะที่ไม่ได้มาตรฐานในการบรรจุ หรือการเจือปนสิ่งต่าง ๆ ลงไป ตลอดจนขาดการระมัดระวังในเรื่องความสะอาด ทำให้มีสิ่งสกปรกในอาหารนั้น ๆ

ง. ขบวนการผลิตสินค้าสัตว์น้ำบรรจุกระป๋องมีความซับซ้อน ซึ่งต้องใช้หลักวิชาการมากและรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทนี้ยังมักจะต่ำกว่ารายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์แช่แข็งด้วย

๒.๓ อุตสาหกรรมปลาป่น

ปัญหา

ก. ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการใช้ปลาป่นเพื่อเป็นอาหารสัตว์ไม่สามารถหาตัวเลขที่แน่นอนได้ ทำให้การคาดการณ์ถึงความต้องการใช้ในประเทศผิดพลาด ซึ่งเป็นผลให้นโยบายในการกำหนดโควตาส่งออกของรัฐบาลไม่แน่นอน ทำให้มีปลาป่นเหลือค้างสต็อกและสูญเสียตลาดต่างประเทศไปในขณะเดียวกัน ปริมาณปลาเบ็ดหัวจำนวนมากขึ้นทำให้มีการกกราคารับซื้อ

ข. คุณภาพของปลาป่นไทยค่อนข้างต่ำในค่านโปรตีน และมีความชื้นสูง ทั้งนี้เนื่องจากชนิดของปลาที่ใช้ไม่สด และกรรมวิธีการผลิตยังไม่ดีพอ

๒.๔ สัตว์น้ำแปรรูปโดยการตากแห้ง ห้ำเค็ม และหมักทอง

ปัญหา

ก. การแปรรูปโดยการตากแห้ง ห้ำเค็ม และหมักทอง ซึ่งได้แก่ น้ำปลา ตะปิ แมงกระพรุนตากแห้ง และกุ้งแห้ง เหล่านี้มักใช้วิธีการผลิตในแบบดั้งเดิม จึงมีปัญหาในด้านความสะอาด คุณภาพไม่คงที่ หรือมีสิ่งเจือปน

๓. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าและการตรวจสอบมาตรฐาน

เนื่องจากผลิตภัณฑ์ประมงบางชนิดไม่ได้มีการกำหนดมาตรฐานไว้ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ไม่ชัดเจนแน่นอน การจัดแบ่งเกรด เช่น กุ้ง เกรด A เกรด B ก็เป็นการจัดอย่างคร่าว ๆ ในการสั่งซื้อสินค้าจึงมักเกิดปัญหาในการโต้แย้งเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้า และการตรวจสอบสินค้าที่จะส่งออกไปก็ทำได้ไม่ทั่วถึง โดยผู้ตรวจสอบมาตรฐานอาจทุจริตและสมยอมกับผู้ส่งออก ทั้งมีการปฏิบัติงานที่ล่าช้าหรือต้องผ่านการตรวจสอบจากหลาย ๆ หน่วยงานทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ส่งออก โดยเสียทั้งเวลา ค่าใช้จ่าย และการผิดเงื่อนไขเวลาการส่งสินค้า ซึ่งล้วนแต่ทำให้เกิดผลเสียต่อการ

ขยายการส่งออกของประเทศ

๔. ปัญหาเกี่ยวกับราคาสินค้า

ก. การกคราคารับซื้อสินค้าของไทย ผู้ซื้อบางประเทศพยายามที่จะกคราคารับซื้อสินค้าไทย เนื่องจากสินค้าตัวนำของไทยส่วนใหญ่มีตลาดอยู่ในประเทศญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา บริษัทของชาวญี่ปุ่นพยายามที่จะเอารักเอาเปรียบผู้ส่งออกของบริษัทการค้าไทยอยู่ตลอดเวลา เช่น ในกรณีที่บริษัทญี่ปุ่นในไทยซื้อสินค้าไม้ไผ่หรือสินค้าที่มีราคาสูงเกินไปทางญี่ปุ่นก็จะประกาศลดราคารับซื้อลงอย่างฉาบฉวย ทำให้พ่อค้าไทยที่ซื้อสินค้าไว้ส่งออกไปจำหน่ายขาดทุน และไม่กล้าซื้อสินค้าใหม่ บริษัทญี่ปุ่นในไทยจะถือโอกาสกวาดซื้อสินค้าในระยะชะงักการส่งนี้ไว้ได้ในราคาถูก เนื่องจากทางบริษัทการค้าไทยต้องรีบระบายสินค้าออกไป เพราะเกรงว่าเก็บไว้จะยิ่งขาดทุน เมื่อเสร็จสิ้นกิจการของบริษัทการค้าไทยหมดหรือเหลือน้อยลง บริษัทในญี่ปุ่นก็จะประกาศซื้อราคาสินค้าทันที พ่อค้าไทยจึงอยู่ในภาวะที่เสียเปรียบอยู่ตลอดเวลา

ข. ผู้ส่งออกแข่งขันศักราคากันเองทำให้ราคาที่จำหน่ายได้ต่ำกว่าที่ควรคัง เช่นการส่งน้ำปลาไปจำหน่ายยังประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีผู้ส่งออกรายย่อยส่งน้ำปลาไปขายศักราคากันน้ำปลาของไทยรายอื่นที่ครองตลาดอยู่ การแข่งขันกันจนเกินควรโดยการศักราคากันเอง ทำให้ราคาที่จำหน่ายได้ต่ำมาก เมื่อผู้ส่งออกขายสินค้าได้ในราคาต่ำก็จะไปกคราคารับซื้อจากผู้ผลิต นอกจากนี้ยังเป็นผลให้ประเทศไทยได้รับเงินตราต่างประเทศน้อยลง

๕. ปัญหาเกี่ยวกับผู้ส่งออก

ก. ปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้ส่งออก บริษัทส่งออกมากมายที่เป็นบริษัทขนาดเล็ก มีทุนรอนไม่มากนัก ต้องอาศัยเงินกู้จากธนาคารมาเป็นทุนหมุนเวียน ทำให้ต้องเสียดอกเบี้ยเป็นจำนวนมาก ส่วนมากไม่ค่อยใช้หลักวิชาการในการค้าเท่าใดนัก และขาดความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการค้าเนิ่นการส่งออก เช่น จักส่งสินค้าล่าช้า จักส่งสินค้าไม่ตรงกับความต้องการในต่างประเทศจนไม่รู้รู้ทางการตลาด ทำให้ถูกเอารักเอาเปรียบจากผู้ซื้อหรือพลาดโอกาสในการซื้อขายกับลูกค้าที่ต้องการสินค้า ปลอ่ยให้คู่แข่งอื่นจากประเทศอื่นแย่งลูกค้าไป

ข. ปัญหาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตและมารยาททางการค้าของผู้ส่งออก ผู้ส่งออกบางรายได้ตั้งบริษัทขึ้นแล้วจึงส่งสินค้าที่คุณภาพไม่ดี หรือปลอมปนสินค้า ตลอดจน บรรจุขนาด, น้ำหนักไม่ตรงตามสัญญาซื้อ-ขาย เมื่อถูกเรียกค่าเสียหายก็จะล้มเลิก กิจการไป แล้วกลับตั้งบริษัทขึ้นใหม่โดยใช้ชื่อใหม่ บางรายก็หาทางหลบเลี่ยงภาษีการค้า และภาษีต่าง ๆ

๖. ปัญหาเกี่ยวกับการขนส่ง

ก. การขนส่งภายในประเทศ การขนส่งสัตว์น้ำจะต้องใช้รถตู้เย็นในการขนส่ง ถ้าเป็นรถไฟก็ต้องมีรถตู้เย็น ถ้าเป็นทางเรือที่ไม่มีห้องเย็นก็ต้องใช้น้ำแข็ง ซึ่ง ปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นรถตู้เย็น รถไฟ หรือรถบรรทุก ก็ยังมีไม่เพียงพอ

ข. ปัญหาเรื่องท่าเรือและการขนส่งสินค้าลงเรือ

ประเทศไทยยังไม่มีท่าเรือน้ำลึกที่จะให้เรือเดินสมุทรขนาดใหญ่เข้ามารับบรรทุกสินค้า ในขณะที่เรือเดินสมุทรที่สร้างใหม่มักจะเป็นเรือขนาดใหญ่ซึ่งทำให้ ค้ำระวางเรือถูก นอกจากนี้การไม่มีท่าเรือน้ำลึกทำให้ต้องขนส่งสินค้าเรือสำเลียงแล้ว ค่อยถ่ายไปลงเรือสมุทร ทำให้เสียค่าใช้จ่ายและเสียเวลา

ค. การขนส่งทางทะเล บริษัทเรือที่รับขนส่งสินค้าทางทะเล มักจะรวมกัน เป็นกลุ่มเรียกว่า ชมรมการเดินเรือ(Shipping Conference) ซึ่งปรากฏว่าชมรม การเดินเรือมักจะขึ้นอัตราค่าระวางอยู่เสมอ ซึ่งบ่อยครั้งที่ผู้ส่งออกผลผลิตประมงของไทย ต้องโทรเลขไปถึงผู้ซื้อขอเปลี่ยนราคาหรือขอเพิ่มค่าใช้จ่ายจากการขึ้นค่าระวาง นอกจากนี้ บางครั้งผู้ส่งออกไม่สามารถหาค้ำระวางเรือสำหรับบรรทุกสินค้าไปต่างประเทศได้ โดยเฉพาะ สินค้าสัตว์น้ำแช่เย็นซึ่งต้องใช้ตู้คอนเทนเนอร์ ที่เรียกว่า Container for special Purpose ซึ่งมีจำนวนจำกัด ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาสินค้าที่ตกค้างอยู่

๗. ปัญหาเกี่ยวกับการตลาดต่างประเทศ ตลาดสินค้าสัตว์น้ำแช่เย็นของไทย ต้องพึ่งตลาดของประเทศญี่ปุ่นมาก ถึงประมาณร้อยละ ๓๐ ของปริมาณส่งออกทั้งสิ้นแช่เย็น และปลาหมึกแห้ง ร้อยละ ๒๕ ปลาหมึกปรุงรส ร้อยละ ๓๕ ทำให้ภาวะการส่งสินค้าชนิด นั้น ๆ ไม่มั่นคง ถ้าหากญี่ปุ่นลดการซื้อหรือถือโอกาสสกราคารับซื้อจากไทย การส่งออก ก็จะได้รับผลกระทบกระเทือน

๔. ปัญหาเกี่ยวกับภาษีอากร กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกผลผลิตประมง
ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ได้รับการยกเว้นภาษีการค้าและอากรขาเข้าสำหรับวิสาหกิจ
ผู้ประกอบการประกอบการผลิตเฉพาะในช่วงที่ได้รับการส่งเสริมเท่านั้น เมื่อหมดอายุบัตร
ส่งเสริม กิจกรรมนั้นก็จะมีผลกระทบต่อสภาพการได้รับสิทธิพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

ด้านรัฐบาล

๑. การผลิต

ก. การเพิ่มความสมบูรณ์ของผลผลิต รัฐบาลโดยกรมประมงอาจจะทำการ
การลดจำนวนเรืออวนลาก โดยแบ่งเรือประมงที่ทำการประมงเป็น ๒ พวก คือ พวกที่
ได้รับอนุญาตทำการประมงประเภทที่ต่ออายุได้ตลอดไป และอีกพวกหนึ่งได้รับอนุญาต
ประเภทที่สามารถต่ออายุได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งโดยใช้ประสิทธิภาพการผลิตและปริมาณ
เฉลี่ยของปลาที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจเป็นฐานในการให้อนุญาต อย่างไรก็ตามการลด
จำนวนเรืออวนลากจะกระทบกระเทือนอาชีพชาวประมงบ้าง ดังนั้นชาวประมงที่ไม่ได้รับการ
ต่ออายุบัตรจะต้องได้รับมาตรการช่วยเหลือโดยการส่งเสริมให้ประกอบอาชีพอื่น เช่น
การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง นอกจากนี้ การส่งเสริมให้ชาวประมงเปลี่ยนเครื่องมือประมงจาก
อวนลากเป็นอวนลอย และอวนล้อมจับ จะทำให้ได้ผลผลิตที่เป็นสัตว์น้ำมีราคาขึ้นและลดการ
ทำลายปลาน้ำจืด การควบคุมการใช้เครื่องมือและการเพิ่มแหล่งโทษสำหรับผู้ละเมิดกฎ
ข้อบังคับเป็นมาตรการสำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยรักษายลผลิตประมงได้

ข. การรักษาสภาพแวดล้อม เป็นเรื่องที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ
ฝ่าย เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รัฐบาลต้องกำหนด
นโยบายสิ่งแวดล้อมให้เป็นนโยบายระดับสูงของประเทศ ให้มีการประสานงานกันระหว่าง
หน่วยงานที่มีหน้าที่บริหาร สิ่งแวดล้อม เช่น กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมประมง สำนัก
ผังเมือง ทำการสำรวจศึกษาการถ่ายเทน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรมสภาพที่ตั้งและการ
ซักสิ่งโสโครกของแหล่งชุมชนใกล้แหล่งน้ำอย่างจริงจังตลอดจนมีการตรวจสอบคุณภาพของ
น้ำในแหล่งน้ำเสมอ เพื่อให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงสภาพทางเคมีและฟิสิกส์ของน้ำ
นอกจากนี้ยังควรที่จะให้การศึกษาอบรมเยาวชนให้เข้าใจและเห็นประโยชน์ของการช่วยกัน
รักษาสภาพแวดล้อมอีกด้วย

ค. ทางด้านต้นทุนการผลิตครกภาณีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการผลิตทางการประมง เช่น ภาณีการค้า ภาณีสรรพสามิต ที่เก็บจากน้ำมันซีเซล ซึ่งเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่ชาวประมงต้องใช้เป็นส่วนใหญ่ และลดภาณีการนำเข้าอุปกรณ์การประมง นอกจากนี้ ในระยะต่อไปหากมีการขาดแคลนหรือการขึ้นราคาน้ำมันอีก อาจจำเป็นต้องใช้มาตรการปรับส่วนน้ำมันให้แก่อุตสาหกรรมการประมงด้วย ในขณะที่เกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมให้ชาวประมงรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ ส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ องค์การสะพานปลา ควรที่จะจัดตั้งกองทุนสำหรับเป็นแหล่งสินเชื่อแก่ชาวประมง เนื่องจากผลกำไรขององค์การสะพานปลาได้มาจากการเก็บค่าธรรมเนียมการประมงชายฝั่งน้ำของชาวประมง นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยยังควรเข้ามามีส่วนในการสนับสนุนแหล่งเงินทุนสำหรับชาวประมงโดยเข้ามีส่วนในการรับช่วงซื้อค้ำประกันเงินที่เกิดจากสินเชื่อการประมงของสถาบันการเงินด้วย

ง. บทบาทของรัฐบาลที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มผลผลิตก็คือ รัฐบาลควรเร่งดำเนินการในการเจรจาตกลงที่จะทำการประมงร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังที่ได้เจรจากับประเทศบังคลาเทศมาแล้วโดยยึดหลักผลประโยชน์ร่วมกันเป็นสำคัญ ประเทศที่ไทยควรเร่งดำเนินการเจรจาเพิ่มเติมได้แก่ พม่า และเวียดนาม ซึ่งเป็นประเทศที่ถูกมกด้วยสัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะทางตอนใต้ของประเทศพม่าบริเวณเหนือเกาะสุรินทร์นั้นอุดมไปด้วยกุ้งมังกร และมีวิชาการด้านประมงทะเลสันนิษฐานว่ากุ้งมังกรจากทั่วโลกจะมาผสมพันธุ์และวางไข่ในบริเวณดังกล่าวแล้วจึงแยกย้ายไปหากินตามน่านน้ำต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีประเทศในแถบตะวันออกกลางซึ่งเสนอให้ไทยร่วมทำการประมง จึงสมควรอย่างยิ่งที่รัฐบาลควรมีการสำรวจแหล่งประมงดังกล่าวเพื่อให้ชาวประมงได้เข้าไปทำการประมงโดยได้รับผลสูงสุดและเสียต้นทุนต่ำที่สุด

โดยที่จากการทำประมงร่วมกับบังคลาเทศได้มีการเกิดปัญหาขึ้นหลายประการ ซึ่งต่างฝ่ายต่างกล่าวหากันว่าไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง เรื่องนี้ทางรัฐบาลจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบที่จะร่วมเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาดัง ๆ และพยายามหาหนทางที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อความร่วมมือและมิตรภาพระหว่างประเทศ ตลอดจนชื่อเสียงที่รัฐบาลต่างประเทศมีต่อชาวประมงไทย มิฉะนั้นจะเป็นอุปสรรคในการเจรจาร่วมกับประเทศอื่น ๆ ต่อไป อย่างไรก็ตามถึงแม้การร่วมทำประมงกับประเทศเพื่อนบ้านจะมีผลดีต่ออุตสาหกรรมการประมงไทย แต่ก็ก็เป็นเพียงมาตรการหนึ่งที่จะนำมาใช้ร่วมกับมาตรการ

นอกจากนี้ อาจมีการออกใบรับรองให้แก่โรงงานที่ได้มาตรฐาน ซึ่งจะเป็นการช่วยพัฒนาให้เกิดการแข่งขันกันในด้านความสะอาด

นอกจากนี้ มาตรการในระยะยาวก็คือการพัฒนาลักษณะการผลิตแบบดั้งเดิมให้เป็นแบบสมัยใหม่ โดยการใช้เครื่องมือเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ทันสมัยและถูกสุขลักษณะ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมวิทยาศาสตร์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย และแผนกอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ควรร่วมมือในการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการผลิตให้ได้มาตรฐาน

๓. ส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเทคนิคในการผลิตสัตว์น้ำบรรจุกระป๋อง โดยเฉพาะกระป๋องที่ใช้ในการบรรจุ การเคลือบกระป๋อง การเชื่อมรอยต่อของกระป๋อง ตลอดจนเทคนิคในการบรรจุกระป๋อง ทั้งนี้ทางรัฐบาลควรที่จะให้ทุนส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการศึกษเกี่ยวกับเรื่องนี้ ในต่างประเทศเพื่อที่จะได้นำความรู้กลับมาเผยแพร่ตลอดจนตั้งมาตรฐานในการบรรจุกระป๋อง เพื่อให้คุณภาพสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ และรัฐบาลควรให้การส่งเสริมการลงทุนตั้งโรงงานอาหารทะเลบรรจุกระป๋องขึ้นเฉพาะในแหล่งที่มีการจับสัตว์น้ำหรือบริเวณใกล้เคียง เพื่อให้ได้ประโยชน์จากวัตถุดิบและแรงงานในท้องถิ่นและลดค่าขนส่งด้วย

๔. รัฐบาลควรที่จะทำการศึกษาหาตัวเลขปริมาณการใช้ปลาในประเทศไทย เพื่อที่จะได้กำหนดโควตาการส่งออกได้เหมาะสม ไม่ทำให้เกิดการขาดแคลนจนต้องสั่งเข้า หรือเหลือค้างสต็อก ซึ่งทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ และควรควบคุมดูแลตลาดการตลาดไม่ให้ตกอยู่ในอิทธิพลของผู้ค้ารายใหญ่มากเกินไป นอกจากนี้รัฐบาลอาจจัดตั้งหน่วยงานขึ้นเพื่อรับผิดชอบดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมทั้งด้านการผลิตและความต้องการในประเทศและระดับราคาให้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงราคาหรือปริมาณของปลามีผลกระทบต่อราคาอาหารสัตว์ที่ใช้ภายในประเทศ และปัจจุบันปลาล่าได้ทวีความสำคัญในการส่งออกมากขึ้นทุกที

สำหรับคุณภาพปลาล่า เพื่อให้จะให้วัตถุดิบคือปลาสดมีโปรตีนสูงขึ้น ควรที่จะมีการส่งเสริมให้มีการรักษาความสดของปลา เช่นเดียวกับการส่งเสริมการรักษาความสดของสัตว์น้ำแช่เย็น ส่วนระดับความชื้น ควรที่จะกำหนดให้โรงงานผลิตปลาล่าสร้างสถานที่จัดเก็บให้ดีขึ้นและมีการทำภาชนะบรรจุที่ป้องกันความชื้น เช่นการทำถุงบรรจุหลาย ๆ ชั้น หรือใช้ถุงพลาสติกในการบรรจุ เป็นต้น

๓. การส่งออก

๓.๑ การตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบมาตรฐานของสินค้าสัตว์น้ำที่ส่งออกให้มากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าสัตว์น้ำแช่เย็นที่จะส่งไปสหรัฐอเมริกาและอิตาลี ซึ่งรัฐบาลกำหนดมาตรการว่าต้องผ่านการตรวจสอบจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และกรมประมง เพื่อลดปัญหาความล่าช้าซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ผู้ส่งออก นอกจากนี้ รัฐบาลควรที่จะกำหนดให้ผู้ส่งออกที่มีประวัติดี สามารถที่จะผ่านการตรวจสอบได้อย่างรวดเร็วโดยการชักตัวอย่างไว้ ส่วนผู้ส่งออกที่มีปัญหาจะต้องมีการควบคุมให้มีการตรวจสอบอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันชื่อเสียงของสินค้าประเทศไทย

มาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับการตรวจสอบสินค้าอีกประการหนึ่ง คือ รัฐบาลควรจัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า อาทิ กรมประมง กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และกระทรวงพาณิชย์ ร่วมประชุมตกลงกันกำหนดมาตรฐานการตรวจสอบสินค้าสัตว์น้ำให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และกำหนดให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบการตรวจสอบและการรับรองคุณภาพแต่เพียงหน่วยเดียว

๓.๒ การส่งเสริมประสิทธิภาพผู้ส่งออก

รัฐบาลควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศเกี่ยวกับการส่งออกสินค้าประมง เพื่อที่จะดำเนินงานได้ตามมาตรฐานสากล และส่งเสริมประสิทธิภาพของผู้ส่งออกด้วย โดยรัฐบาลควรจะต้องให้บริการเกี่ยวกับข่าวสารการตลาดทั้งภายในและต่างประเทศแก่บริษัทผู้ส่งออก ตลอดจนสนับสนุนให้มีการอบรม สัมมนาทางการค้าระหว่างประเทศให้แก่ผู้อยู่ในวงการให้ทันต่อเหตุการณ์

๓.๓ การขนส่งสินค้า

รัฐบาลจะต้องส่งเสริมให้กองเรือพาณิชย์นาวีของไทยขยายตัวให้มากขึ้น ตลอดจนปรับปรุงท่าเรือให้มีความสะดวกในการขนส่งสินค้าและประการที่สำคัญที่สุดคือการสร้างท่าเรือน้ำลึกเพื่อรับกับนโยบายส่งเสริมการส่งออกได้ทันทั่วทั้ง

๓.๔ การตลาดต่างประเทศ

ทั้งรัฐบาลและเอกชนผู้ส่งออกควรที่จะค้นหาทางที่จะขยายตลาดไปยังประเทศอื่น ๆ ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อแบ่งส่วนแบ่งทางตลาดให้กระจายออกไป ไม่ให้ประเทศใดประเทศหนึ่งผูกขาดและถือเป็นเรื่องตอรองราคาได้ การขยายตลาดรัฐบาล

อาจช่วยได้โดยการเร่งตั้งศูนย์พาณิชย์กรรมขึ้นในประเทศที่มีแนวโน้มความต้องการสินค้าสูง ศูนย์พาณิชย์กรรมจะต้องทำหน้าที่ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการสินค้าอาหารทะเลชนิดต่าง ๆ ว่าสินค้าชนิดใดที่จะมีช่องทางจำหน่ายไ้บ้างในประเทศนั้น ๆ หรือประเทศนั้น ๆ มีลักษณะความต้องการอาหารทะเลอย่างไร สำหรับบางประเทศที่เพิ่งแต่เริ่มมีความต้องการอาหารทะเล เช่น ประเทศในแถบตะวันออกกลาง รัฐบาลอาจยังไม่จำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์พาณิชย์กรรมขึ้น เพียงแต่จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการสำรวจตลาดและศึกษาข้อมูลเพื่อนำมาเผยแพร่ให้ผู้ส่งออกไทยทราบ ประการที่สำคัญที่สุดในการติดต่อและสื่อสารข้อมูลการตลาดจะต้องมีความรวดเร็วทันต่อความต้องการของต่างประเทศ

๓.๕ ภาษีอากร

การส่งออกสินค้าประมงได้เริ่มต้นพัฒนาอย่างจริงจังมาไม่นานนัก การส่งเสริมการลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องจึงเป็นสิ่งจำเป็น แต่โดยมาตรการของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนไม้อาจที่จะให้การสนับสนุนระยะยาวได้ ดังนั้นผู้ผลิตอาจสามารถที่จะขอรับการส่งเสริมเมื่อปีครบส่งเสริมหมดอายุได้อีก โดยการตั้งบริษัทใหม่ซึ่งจะได้รับการส่งเสริมอีกโดยยังคงหักภาษีติดต่อกับมูลค่าจากบริษัท

ก้านเอกชน

๑. การผลิต

ก. ชาวประมงควรรักษาเครื่องมือทำการประมงที่เหมาะสมเพื่อป้องกันสภาพความเสื่อมโทรมของทรัพยากรสัตว์น้ำ

ข. ผู้ผลิตหรือพ่อค้าส่งออกซึ่งซื้อสัตว์น้ำจากแหล่งผลิตเพื่อนำสัตว์น้ำมาเก็บไว้รอการแปรรูปเพื่อส่งออก ไม่ควรที่จะพยายามลดต้นทุนการผลิตด้วยการประหยัคน้ำแข็งที่ใช้ในการรักษาความสดระหว่างการขนส่ง

๒. การแปรรูปเพื่อการส่งออก

ก. ผู้ส่งออกจะต้องทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะสินค้าที่ผู้สั่งซื้อต้องการให้แน่ชัดและติดต่อบริษัทผู้สั่งซื้อเพื่อขอให้ผู้สั่งซื้อให้รายละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าชนิดนั้น ๆ ที่จะผ่านการตรวจสอบจากประเทศผู้สั่งซื้อ

ข. การรักษาความสะอาดและความสดของสินค้าแปรรูปเป็นสิ่งสำคัญที่

ผู้ส่งออกต้องตระหนักให้มากในระหว่างการแปรรูป ทั้งนี้อาจจกให้มีเจ้าหน้าที่ที่จะควบคุมดูแลในขั้นนี้โดยเฉพาะและอบรมพนักงานที่ปฏิบัติงานให้เข้าใจถึงความสำคัญของความสะอาด

ค. สำหรับโรงงานผลิตสัตว์น้ำบรรจุกระป๋องควรที่จะมีการจัดทำตารางการหมุนเวียนตามฤดูของผู้ส่งน้ำที่นำมาใช้ เป็นวัฏจักร เพื่อแก้ปัญหาวัฏจักรไม่สม่ำเสมอตลอดทั้งปี ทั้งนี้ นอกจากจะทำให้อัตราการผลิตค่าเงินได้เต็มที่แล้ว ยังเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการที่จะต้องสต็อกสัตว์น้ำไว้เพื่อการผลิตอีกด้วย

๓. การส่งออก

๓.๑ ก้านราคาของผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ

ก. การรวมกลุ่มผู้ส่งออกเช่นสมาคมผู้ค้าสัตว์น้ำไทย และสมาคมอุตสาหกรรมไทยสาขาอาหาร จะให้ประโยชน์ในด้านการต่อรองราคากับผู้ซื้อในต่างประเทศ การแก้ไขปัญหารีંગรีอเบรทุกและค่าระวางเรือด้วย แต่การรวมกลุ่มอาจทำให้เกิดการผูกขาดการซื้อผลผลิตและอาจเกิดการกีดการรับซื้อจากชาวประมงได้ แต่ถ้าหากพิจารณาถึงระบบตลาดการค้าสัตว์น้ำของไทยแล้ว เรามีองค์การสะพานปลาซึ่งทำหน้าที่กำหนดราคากลางสำหรับการซื้อขายสินค้าสัตว์น้ำ และห้องเย็นขององค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่จะช่วยป้องกันการกีดการรับซื้อของพ่อค้า ดังนั้น การรวมกลุ่มของผู้ส่งออกไม่น่าจะทำให้ชาวประมงเดือดร้อน แต่จะเป็นการช่วยให้ผู้ส่งออกได้ส่งเสริมและควบคุมการประกอบธุรกิจของสมาชิก และมีอำนาจในการต่อรองราคากับผู้ซื้อต่างประเทศไม่ให้เอารัดเอาเปรียบในเชิงการค้ากับประเทศไทยด้วย

ข. สำหรับการแข่งขันโดยการตัดราคา ผู้ส่งออกที่ได้รับความเสียหายจากการตัดราคาของคู่แข่ง อาจต้องทำการเจรจาต่อรองกับคู่แข่งในการที่จะแบ่งส่วนแบ่งทางตลาดในตลาดนั้น ๆ ได้

๓.๒ การแก้ไขปัญหาความไม่ซื่อสัตย์ของผู้ส่งออก

อาจทำได้โดยมีการตกลงระหว่างผู้ส่งซื้อไม่รู้จักผู้ขายดีหรือเพิ่มมีการติดต่อซื้อขายกัน โดยผู้ซื้ออาจแต่งตั้งบริษัทรับตรวจสอบสินค้าเรียกว่า surveyor ทำการตรวจสอบสินค้าก่อนที่จะบรรจุทุกสินค้าลงเรือ เมื่อทำการตรวจสอบสินค้าเสร็จแล้วผู้ตรวจสอบจะออกไปรับรองให้แก่ผู้ขายและแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ซื้อทราบ

๓.๓ การขนส่งสินค้า

ในระยะสั้นการแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวกับอัตราค่าระวางควรกระทำโดยการเจรจาต่อรองกับบริษัทเดินเรือ หรืออาจดำเนินการโดยสมาคมผู้ค้าสัตว์น้ำไทย ซึ่งจะสะดวกรวดเร็วกว่า

ในระยะยาว ทางราชการและเอกชนจะต้องมีฐานรองรับขมรมเรือโดยเฉพาะ เช่น สถานีส่งสินค้าทางเรือ ศูนย์ของระวางเรือ เป็นต้น โดยมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด เมื่อขมรมเรือประกาศเก็บค่าธรรมเนียมชนิดใด หรือประกาศเพิ่มอัตราค่าระวาง ก็จะต้องทำการศึกษาค้นหาความจริงว่าการจัดเก็บค่าธรรมเนียมหรือการขึ้นค่าระวางแต่ละครั้งนั้นเป็นไปอย่างมีเหตุผลสมควรหรือไม่ เพียงใด และถ้าจำเป็นก็ทำการหักท้วงหรือดำเนินการต่อรอง เป็นขั้นคั่นต่อไป

นอกจากนี้ ในกรณีที่ผู้ส่งออกไม่มีข้อมูลพื้นฐานทางการค้าหรือถูกกำหนดโดยระเบียบการนำเข้าสินค้าของประเทศลูกค้าว่าจะต้องขนส่งสินค้าโดยเรือของประเทศผู้นำเข้าแล้ว ผู้ส่งออกก็ควรที่จะสนับสนุนกิจการพาณิชย์นาวีของไทยโดยใช้บริการขนส่งสินค้าโดยเรือไทยให้มากขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าเนินกิจการพาณิชย์นาวีของไทยให้ขยายตัวเพิ่มขึ้น

๓.๕ การส่งเสริมการจำหน่าย

ผู้ส่งออกควรขยายการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำในตลาดต่างประเทศด้วยการส่งเจ้าหน้าที่ของบริษัทไปร่วมในการแสดงสินค้าอาหารหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่จัดขึ้นในประเทศต่าง ๆ เพิ่มขึ้น งานแสดงสินค้าดังกล่าวนอกจากจะเป็นการเผยแพร่สินค้าแล้ว ผู้ส่งออกยังมีโอกาสที่จะทำความรู้จักกับลูกค้าเพิ่มขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้ ผู้ส่งออกควรสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำเข้าหรือลูกค้าที่สำคัญในต่างประเทศ เพื่อให้เกิดภาพพจน์และความร่วมมือที่ดี เช่น อาจเชิญลูกค้าให้มาเยี่ยมชมกิจการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก จัดให้มีการพบปะ ระหว่างลูกค้าและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล เพื่อให้ลูกค้าเกิดความมั่นใจในผลิตภัณฑ์ของผู้ส่งออกไทย นอกจากนี้ควรขยายระยะเวลาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าที่ติดต่อกันมานาน และเป็นลูกค้ารายใหญ่ให้มากขึ้น